

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання та захисту кваліфікаційної
роботи на здобуття освітнього ступеня
магістра**

для здобувачів освіти всіх форм навчання
за освітньо-професійною програмою «Управління
готельним та ресторанним бізнесом»

ОДЕСА ОНЕУ 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІВКАЗІВКИ

**до виконання та захисту кваліфікаційної
роботи на здобуття освітнього ступеня
магістра**

для здобувачів освіти всіх форм навчання
за освітньо-професійною програмою «Управління
готельним та ресторанним бізнесом»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
туристичного та

готельно-ресторанного

бізнесу

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Методичні вказівки до виконання та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра для здобувачів освіти всіх форм навчання за освітньо-професійною програмою “Управління готельним та ресторанним бізнесом” / Укл. І. В. Давиденко, В. Я. Павлоцький. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2022 р.– 55 с.

Укладачі: І. В. Давиденко, канд. екон. наук, доцент
В. Я. Павлоцький, старший викладач

Рецензенти: В. М. Беспалов, канд. екон. наук, доцент (зовнішній рецензент)
О. В. Шикіна, канд. екон. наук, доцент
Т. А. Кунділовська, канд. техн. наук, доцент

Коректор:

ЗМІСТ

	Стор.
1. Загальні положення	4
2. Вибір теми кваліфікаційної роботи	6
3. Виконання кваліфікаційної роботи	8
4. Вимоги до змісту та структури кваліфікаційної роботи	11
5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	19
6. Підготовка до попереднього захисту кваліфікаційної роботи	27
7. Складання реферату кваліфікаційної роботи магістра.....	29
8. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи	31
9. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра.....	34
Додатки.....	36

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота магістра є працею навчально-дослідного характеру, яка виконується студентом за обраною темою з актуальних проблем сфери обслуговування, розв'язання яких передбачає використання теоретичних знань та практичних навичок, набутих під час навчання в магістратурі та у процесі виробничої практики. Вона має підтвердити спроможність здобувача вищої освіти до самостійного наукового пошуку, винайдення та точного формулювання проблем, володіння методами та прийомами їх розв'язання, аналізу та узагальнення науково-практичної інформації. Кваліфікаційна робота є результатом знаходження ефективних шляхів та засобів розв'язання студентом конкретної дослідницької задачі.

Кваліфікаційна робота магістра є закінченим дослідженням, виконаним студентом самостійно під керівництвом наукового керівника. Основне її призначення – продемонструвати рівень засвоєння компетенцій, передбачених освітньо-професійною програмою “Управління готельним та ресторанним бізнесом” другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа».

Кваліфікаційна робота – творча за своїм характером, вирізняється оригінальністю постановки проблеми і вибору методичного апарату, передбачає дотримання виконавцем основних вимог до її написання, оформлення та захисту.

Основні вимоги до організації підготовки кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра всіх спеціальностей та форм навчання в

ОНЕУ, до її оформлення та підготовки до захисту містить методичне видання університету – «Основні вимоги до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра всіх спеціальностей та форм навчання» / Уклад. Н. В. Сментина, В. О. Кравченко. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2010 р. – 45 с.

Дані методичні вказівки покликані надати допомогу студентам у написанні кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра за тематикою, що рекомендована кафедрою туристичного та готельно-ресторанного бізнесу за освітньо-професійною програмою “Управління готельним та ресторанным бізнесом” другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа». Вони містять перелік тем, рекомендованих кафедрою, вимоги до змісту кваліфікаційної роботи з урахуванням специфіки рекомендованої тематики, зразки заповнення супровідних документів та вимоги до роздаткового матеріалу, який студенти представляють членам екзаменаційної комісії під час захисту.

2. ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня магістр зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа» виконується з метою підтвердження рівня професійної підготовки випускника другого рівня вищої освіти. У процесі виконання кваліфікаційної роботи здобувач освіти має продемонструвати загальні, спеціальні компетентності визначені в ОП «Управління готельним та ресторанным бізнесом» та програмні результати навчання, досягненню яких сприятиме виконання кваліфікаційної роботи.

Методичною комісією кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу розроблена рекомендована тематика кваліфікаційних робіт магістрів відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедри, запитів роботодавців, сучасних досягнень у готельно-ресторанному бізнесі або суміжних сферах професійної діяльності. Тематика щорічно переглядається, затверджується на засіданні кафедри, розміщується на інформаційних ресурсах кафедри (*Додаток А*). За погодженням із науковим керівником і завідувачем кафедри здобувач освіти може запропонувати власний варіант теми, виходячи із особистих інтересів чи орієнтуючись на майбутнє місце роботи.

Обрана здобувачем освіти тема кваліфікаційної роботи в обов'язковому порядку узгоджується з науковим керівником, закріплюється за здобувачем освіти

на підставі його особистої заяви (*Додаток Б*) та затверджується на засіданні кафедри. Якщо студент не мав змоги у визначені графіком навчального процесу строки обрати тему кваліфікаційної роботи, це робить науковий керівник та гарант освітньої програми.

Разом із вибором теми визначається об'єкт, на матеріалах якого буде виконуватися кваліфікаційна робота. Такими об'єктами можуть бути: підприємства (об'єднання підприємств) готельного бізнесу різних типів та категорій, місткості, у т.ч. міжнародні готельні мережі та корпорації; підприємства (об'єднання підприємств) ресторанного бізнесу різних форматів та концепцій, місткості, форм обслуговування, у т.ч. міжнародні ресторани мережі; готельні або ресторани установи, що перебувають у власності фізичних осіб-підприємців. Діяльність об'єкта дослідження повинна створювати можливість інформаційного забезпечення дослідження обраної теми. Виконання кваліфікаційної роботи за абстрактною темою, без використання й аналізу матеріалів, що характеризують діяльність об'єкту дослідження, не допускається. У випадках відсутності пропозицій здобувача освіти щодо об'єкта дослідження, кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу призначає підприємство, з яким ОНЕУ має відповідний договір / меморандум про співпрацю.

Науковий керівник узгоджує обрану тему своїм підписом поряд із власним прізвищем. Після затвердження теми, науковий керівник має розробити завдання на кваліфікаційну роботу, в якому вказує питання, які належить розробити, рекомендовані джерела інформації, графічний матеріал, який необхідно подати, а також послідовність виконання і конкретні терміни подання розділів роботи науковому керівникові. Завдання на кваліфікаційну роботу магістра видається науковим керівником на типовому бланку, де обов'язково вказуються терміни його видачі і завершення виконання роботи (*Додаток В*).

Дотримання здобувачем освіти календарного плану виконання кваліфікаційної роботи контролюється науковим керівником і регулярно

розглядається на засіданнях кафедри. У разі значного порушення графіка виконання кваліфікаційної роботи кафедра може клопотати про недопущення здобувача освіти до захисту.

3. ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основними етапами написання кваліфікаційної роботи є:

1. Затвердження теми та змісту кваліфікаційної роботи
2. Отримання завдання кваліфікаційної роботи
3. Написання кваліфікаційної роботи
4. Оформлення роботи та подання науковому керівникові
5. Попередній захист роботи на кафедрі
6. Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи
7. Подання роботи до Екзаменаційної Комісії

Робота над обраною темою кваліфікаційної роботи починається з підбору та вивчення літератури. Насамперед вивчаються нормативно-законодавчі акти України, якими регламентується економічна діяльність об'єкта господарювання, документи міністерств і відомств, рішення місцевих органів влади і місцевого самоврядування.

Здобувач освіти повинен ознайомитися з літературою за обраною тематикою: підручниками, довідниками, монографіями, статтями тощо і постійно слідкувати за новими надходженнями. Допомогу в підборі необхідної літератури надає науковий керівник. Здобувач освіти погоджує із керівником список наукової літератури для виконання кваліфікаційної роботи.

У процесі вивчення літератури необхідно робити відповідні записи з точною вказівкою використаного джерела (автор, назва, рік, сторінка та ін.).

Затвердження змісту (плану) кваліфікаційної роботи здійснюється після опрацювання джерел. План узгоджується з науковим керівником, гарантом освітньої програми, завідувачем випускової кафедри.

Основне завдання здобувача освіти при виконанні кваліфікаційної роботи – продемонструвати здатність розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у діяльності суб'єктів готельного або ресторанного бізнесу,

що передбачає застосування теорій та методів готельно-ресторанної справи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Процес написання кваліфікаційної роботи систематично контролює науковий керівник відповідно до календарного графіка, затвердженого кафедрою туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Для оформлення кваліфікаційної роботи застосовуються методичні й технічні прийоми наукової роботи. Оформлення кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до загальних вимог, що висуваються до наукових робіт, згідно з ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Список використаних джерел формується за алфавітом у такому порядку: спочатку літературні джерела українською мовою, а потім мовою країн ЄС згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні правила та вимоги складання».

Перевірка кваліфікаційної роботи на академічний плагіат регламентується Кодексом академічної доброчесності в ОНЕУ (<https://drive.google.com/file/d/1AxhIHPMKuX-dDbneqaAu3XoT5ZQExMkj/view>) та Положенням про академічну доброчесність та порядок перевірки робіт на унікальність в ОНЕУ (https://drive.google.com/file/d/1fNXFrjBS9KGzDDL1EmIH9_H2KKCk40QZ/view) та Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень в ОНЕУ (<https://drive.google.com/file/d/1UkOlaLnh6tm1gsgG8HGB48-vbKrCoY2A/view>).

Науковий керівник перевіряє кваліфікаційну роботу на відповідність встановленим вимогам оформлення та надає відгук, в якому зазначається:

- актуальність дослідження;
- сучасність використаних методів дослідження;

- рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань при виконанні дослідження;
- вміння самостійно вирішувати практичні проблеми; логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;
- повнота розкриття теми;
- перспективність запропонованих рекомендацій;
- недоліки роботи та зауваження;
- рекомендація до захисту.

Попередній захист роботи на кафедрі відбувається з метою визначення якості та ступеня готовності до захисту. Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу відповідно до графіку підготовки організовує попереднє заслуховування представлених здобувачами освіти основних положень кваліфікаційних робіт спеціально сформованою комісією попереднього захисту, отримання рекомендації до захисту (або зауважень щодо змісту та оформлення). Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить із залученням групи забезпечення спеціальної та регламентується розпорядженням по кафедрі з представленням графіку, який оприлюднюється у встановленому порядку. Комісія робить узагальнений висновок про готовність кваліфікаційної роботи до захисту.

Після успішного проходження попереднього захисту кваліфікаційна робота передається на розгляд завідувачу кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, який робить висновок про рекомендацію її до захисту на засіданні Екзаменаційної Комісії. Здобувачі освіти, кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті і розгляді завідувачем випускової кафедри були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні Екзаменаційної Комісії.

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна бути рецензована. Рецензування доручають провідним спеціалістам виробничих, наукових і проектних організацій (зовнішнє рецензування). Зовнішня рецензія надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації до захисту. Кваліфікаційна робота має

містити відгук від підприємства (установи, організації), за матеріалами якого проведено дослідження.

4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота магістра складається з таких частин:

- Титульна сторінка
- Анотація
- ВСТУП
- РОЗДІЛ 1 (теоретична частина)
- РОЗДІЛ 2 (розрахунково-аналітична частина)
- РОЗДІЛ 3 (рекомендаційна частина)
- ВИСНОВКИ
- Список використаних джерел
- Додатки

Титульна сторінка містить назву закладу вищої освіти, випускової кафедри, найменування теми кваліфікаційної роботи, прізвище, ім'я та ім'я по батькові виконавця й наукового керівника, рік виконання роботи (*Додаток Г*).

Анотація кваліфікаційної роботи складається за відповідною формою (*Додаток Д*), де вказуються: відомості про виконавця кваліфікаційної роботи (прізвище та ініціали здобувача); назва кваліфікаційної роботи; спеціальність, за якою підготовлено роботу; назва освітньої програми; установа, де відбудеться захист; місто, рік захисту роботи; структура роботи, об'єкт дослідження; у стислій формі основні ідеї та результати дослідження; ключові слова.

Анотація подається двома мовами (українською та англійською) на одній сторінці формату А4, розміщується після титульної сторінки, проте не нумерується і не входить до загального обсягу роботи.

ВСТУП. У вступі здійснюється обґрунтування *актуальності* теми, як однієї з основних вимог, що пред'являються до кваліфікаційної роботи. Доцільним є висвітлення таких питань: актуальність і практична значущість обраної теми; короткий розгляд ключових аспектів заданої теми у розробках вітчизняних та зарубіжних науковців та визначення особливостей дослідження окресленої проблематики здобувачем освіти; визначення мети та завдань дослідження, ідентифікація його об'єкта та предмета; перелік методів дослідження, які були використані в роботі. Доцільно також представити інформацію про оприлюднення результатів наукових досліджень здобувача освіти (виступи на студентських наукових конференціях, публікації статей у наукових виданнях).

Мета дослідження – запланований результат вирішення визначеної проблеми із використанням теоретичних, методологічних й практичних положень та методів дослідження вирішення завдань в умовах вибору методів і прийомів дослідження у процесі підготовки кваліфікаційної роботи. *Завдання дослідження* визначаються метою і є конкретними послідовними етапами вирішення проблеми дослідження для досягнення мети.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення. *Предмет дослідження* – конкретна проблема в межах об'єкта дослідження, на що спрямована увага автора кваліфікаційної роботи. Предмет визначає тему кваліфікаційної роботи, назва якої вказується на титульній сторінці.

Методи дослідження – це сукупність загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, за допомогою яких забезпечується набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

Для вирішення поставлених у кваліфікаційній роботі завдань рекомендується використовувати такі методи:

- загальнонаукові: аналогія, системний аналіз, формалізація; - логічної абстракції: аналіз і синтез, індукція та дедукція;

- економіко-математичні: факторний, системно-структурного аналізу;

- економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний, групування, класифікації;

- маркетингові: SWOT-аналіз, матричний, спостереження, опитування; - експертної діагностики: ранжирування, порівняння, оцінювання та інші.

Інформаційна база дослідження вказує на джерела, що слугували основою дослідження: наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних учених, нормативно-законодавчі акти України й інших країн, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, агентств, дані звітності підприємств, організацій і установ та ін. Бажаним є посилання на роботи наукового керівника та викладачів випускової кафедри, в яких йдеться про проблему, що досліджується.

Рекомендований обсяг 2-3 сторінки.

Основна (змістовна) частина кваліфікаційної роботи магістра складається з трьох послідовних розділів – теоретичного, аналітичного та прикладного, кожен з яких повинен бути поділений на 2-3 підрозділи. Назва розділів та підрозділів (параграфів) має чітко відображати зміст викладеного в них тексту і повинна бути достатньо лаконічною. *У кінці кожного розділу стисло подаються висновки за розділом.*

РОЗДІЛ 1 розкриває теоретичні основи вибраної проблеми. У ньому подається критичний огляд літературних джерел. У розділі висвітлюється законодавча та нормативна база з відповідної тематики. Рекомендований обсяг - 25-30% обсягу основного змісту.

РОЗДІЛ 2 носить аналітичний характер та визначає механізми, фактори, умови, тенденції функціонування обраного суб'єкта діяльності. Аналітична інформація, таблиці, графіки, діаграми цього розділу супроводжують тлумаченням та доказами, які дозволяють визначити сутність і стан явищ та процесів, що досліджуються, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності об'єкта дослідження. Відповідно до теми, в цьому розділі суб'єкт діяльності аналізується за таким аспектами:

- Вивчення засновницьких документів та організаційно-правових засад його діяльності. Ознайомлення із Статутом підприємства готельного або ресторанного бізнесу. Визначення основних видів господарської діяльності підприємства, організаційно-правової форми господарювання, форми власності, типу підприємства за кількістю працюючих, обсягом доходів та вартістю активів, іншими критеріями. Перевірка наявності сертифікатів та інших дозвільних документів на право здійснення відповідних видів діяльності. Аналіз додержання підприємством готельного або ресторанного господарства вимог дозвільних документів.

- Характеристика господарсько-економічної діяльності підприємства. Загальна характеристика діяльності та історія роботи засобу розміщення або підприємства ресторанного господарства. Опис інтер'єру та дизайну приміщень. Характеристика номерного фонду. Розгляд основних та додаткових послуг, що надаються готельним або ресторанним підприємством. Організація бронювання місць в готелі. Автоматизація робочого місця адміністратора, порт'є. Аналіз співпраці з туристичними підприємствами, які направляють туристів. Функціональна схема приміщень виробничого призначення. Характеристика виробничо-технологічної структури підприємства ресторанного господарства. Схема розташування столів у залах ресторанного підприємства та огляд її особливостей.

- Аналіз доходів від операційної діяльності, їх структури та динаміки.

Показники місткості та завантаження номерного фонду та їх динаміка (з урахуванням сезонності). Проведення аналізу діяльності засобу розміщення з надання послуг. Аналіз надання основних та додаткових послуг. Характеристика клієнтів готельного підприємства (склад споживачів послуг гостинності за цілями приїзду, умовами розміщення, потенційні можливості розширення клієнтури тощо). Характеристика концепції меню та аналіз асортименту страв і напоїв ресторанного закладу. Показники доходів підприємства ресторанного господарства (з урахуванням сезонності). Аналіз структури доходів (товарообороту) підприємства від різних форм ресторанного обслуговування. Аналіз завантаження підприємства ресторанного господарства (з урахуванням сезонності та часу доби). Факторний аналіз доходів ресторанного підприємства.

- Аналіз організаційної структури та механізму управління персоналом підприємства. Схема організаційної структури підприємства. Характеристика структурних підрозділів та їх взаємозв'язку. Професійно-кваліфікаційний склад персоналу. Аналіз посадових інструкцій, іншої документації, необхідної для виконання посадових обов'язків.

- Аналіз ефективності використання основних засобів, обігових коштів та трудових ресурсів. Аналіз складу та структури основних засобів, аналіз ефективності використання основних засобів. Вивчення амортизаційної політики готельного або ресторанного підприємства. Аналіз показників руху основних засобів. Характеристика спеціалізованого програмного забезпечення та системи автоматизації обліку, що застосовується. Дослідження структури персоналу підприємства. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів. Аналіз показників використання фонду заробітної плати. Аналіз оборотності оборотних коштів. Аналіз маркетингової політики та ефективності рекламних заходів підприємства. Аналіз структури витрат господарської діяльності підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

- Аналіз фінансового стану та результатів діяльності готельного або

ресторанного підприємства. Аналіз складу, структури і динаміки господарських засобів підприємства та джерел їх утворення. Аналіз динаміки та механізму формування прибутку підприємства за останні роки. Аналіз рівня рентабельності підприємства.

Щоб уникнути поверхневого викладу матеріалу, слід постійно порівнювати мету і завдання роботи з передбачуваними результатами проведеної роботи. Аналіз проблеми повинен містити не тільки позитивні, але і негативні оцінки і висновки.

З метою забезпечення репрезентативності результатів дослідження, обґрунтованості рекомендацій у середньостроковій перспективі, рекомендується здійснювати аналіз динаміки та структури досліджуваного явища, розрахунок відповідних відносних показників, застосувати сценарний та матричний підходи для аналізу предмета дослідження не менше ніж за трирічний період.

Рекомендований обсяг - 25-35% від основного змісту.

РОЗДІЛ 3 містить узагальнюючі результати аналізу, конкретні пропозиції та рекомендації щодо перспектив розвитку та удосконалення діяльності обраного об'єкта дослідження (об'єкта у цілому або його окремих структурних одиниць). Рекомендації цього розділу формуються на базі основних аналітико-дослідницьких результатів, теоретичних та методичних положень, підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також з урахуванням результатів аналізу, проведеного у другому розділі роботи. Такі пропозиції мають бути обґрунтованими, базуватись на відповідних розрахунках і мати реалістичний характер. Здобувач освіти може зазначити, які економічні, управлінські, маркетингові, методи, моделі, програмні засоби доцільно було б впровадити у діяльність об'єкта дослідження. Також доцільно наводити результати анкетувань, проведених за розробленими здобувачем освіти анкетами, а також результати експертних оцінювань, організованих здобувачем. Матеріал повинен містити оцінку якості пропонованих заходів (повноту, можливі наслідки для об'єкта

дослідження). Власні пропозиції студента повинні бути теоретично обґрунтовані, підкріплені відповідними розрахунками.

Якщо здобувач не може запропонувати власне рішення, то він може вивчити вітчизняний і зарубіжний досвід з даної проблеми, рекомендації вчених і практиків, і вибрати з них той варіант, який можна реально здійснити в умовах, що склалися. Зміст цього розділу дозволить продемонструвати прикладні вміння щодо використання набутих теоретичних та емпіричних знань із застосуванням певного методичного інструментарію.

Рекомендований обсяг – 30-35% від основного змісту роботи.

У кінці кожного розділу необхідно коротко підсумувати результати проведеного дослідження, виклавши декількома реченнями висновки з основного змісту кожного параграфу розділу. Висновки відділяють одним пустим рядком від основного тексту розділу та оформлюють під надписом «Висновки до розділу».

ВИСНОВКИ. У цій частині роботи у стислому вигляді (у тезисній формі) здобувач освіти повинен:

- узагальнити теоретичні й методичні засади дослідження;
- сформулювати висновки, до яких він дійшов у результаті проведеного аналізу;
- систематизувати свої пропозиції щодо реалізації виявлених резервів і вирішення розглянутих питань;
- узагальнити дані про практичне значення отриманих результатів.

У висновках коротко наводять найбільш важливі теоретичні, аналітичні та практичні результати дослідження в порядку основних розділів кваліфікаційної роботи.

Висновки слід розділити на окремі пункти з точки зору їх відповідності поставленим і наведеним у вступі завданням. Якщо у вступі при формуванні завдань дослідження використовувалися терміни: «проаналізувати», «узагальнити», «дослідити», «визначити», «обґрунтувати», «оцінити»,

«розробити», «запропонувати», то у висновках відповідно до тих же завдань, використовуються слова: «проаналізувавши», «дослідивши», «обґрунтовано», «проведена оцінка» та ін. У висновках не можуть міститися пропозиції, які не були розглянуті й обґрунтовані у кваліфікаційній роботі.

Рекомендований обсяг – 3-5 сторінок.

Список використаних джерел. До списку використаних джерел включають тільки ті джерела, які були вивчені під час виконання роботи. Перелік літературних джерел не обмежується, проте має бути достатнім (50-60 примірників) для більш повного розкриття теми та проведення критичного аналізу наявних публікацій із досліджуваних проблемних питань. Бажано використовувати літературу за останні 3-5 років, винятки допустимі для базових видань з опрацьованої тематики.

Додатки. У додатки вноситься вся інформація допоміжного характеру, подана в текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної, фінансової звітності, яка не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра – 70-80 сторінок основного тексту (без додатків та списку використаних джерел).

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути виконана й оформлена з додержанням усіх технічних вимог до кваліфікаційних робіт.

Мова роботи – державна.

Матеріал дослідження необхідно подати в послідовності, що визначена структурою кваліфікаційної роботи бакалавра.

Кваліфікаційна робота починається з титульної сторінки, яка оформлюється за встановленою формою (*Додаток Г*). Титульна сторінка – це перша сторінка роботи, але вона не нумерується.

До роботи додаються:

- заява (*Додаток Б*);
- завдання (*Додаток В*);

- заява щодо самостійності написання кваліфікаційної роботи (*Додаток Е*) та результат перевірки оригінальності тексту UNICHECK, виданий бібліотекою ОНЕУ;
- відгук наукового керівника (*Додаток Ж*);
- зовнішня рецензія (*Додаток К*);
- реферат кваліфікаційної роботи магістра у друкованому та електронному вигляді у форматі PDF для розміщення в репозитарії університету (*Додаток Л, Додаток М*);
- текст кваліфікаційної роботи у друкованому та електронному вигляді у форматі PDF.

Завершена й оформлена належним чином кваліфікаційна робота обов'язково підписується на титульній сторінці автором та науковим керівником.

Кваліфікаційна робота магістра оформлюється на аркушах формату А4 (210x297 мм) комп'ютерним способом на одній стороні аркуша білого паперу. Роботу виконують шрифтом Times New Roman кегль №14 через півтора інтервалу. Текст варто друкувати дотримуючись таких розмірів полів: верхнє, лівє і нижнє – не менше 20 мм, правє – не менше 10 мм. Вирівнювання тексту здійснюють за шириною. У межах таблиць можливе зменшення розміру шрифту та міжрядкового інтервалу. Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту і дорівнювати 1,25 см.

У кваліфікаційній роботі повинні бути чіткі лінії, літери, цифри й інші знаки. Усі лінії, літери, цифри й знаки повинні бути однаково чорними по всьому тексту.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні імена наводять мовою оригіналу.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ» не нумерують, їхні назви служать заголовками структурних елементів і розміщуються посередині рядка.

Кожний розділ кваліфікаційної роботи повинен бути оформлений з нової сторінки. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки, виділені жирним шрифтом, наприклад:

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ ПОСЛУГ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1. Особливості функціонування підприємств ресторанного господарства

Заголовки розділів варто розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки наприкінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів варто починати з абзацного відступу і друкувати малими літерами, крім першої літери, не підкреслюючи, без крапки наприкінці. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком розділу й заголовком підрозділу дорівнює 2 інтервалам основного тексту (2 рядки). Відстань між заголовком підрозділу і текстом має дорівнювати двом інтервалам основного тексту (2 рядки).

Не допускається розміщення назви розділу, підрозділу, а також пункту або підпункту в нижній частині сторінки, якщо після нього може бути розташований тільки один рядок тексту.

Нумерація

Сторінки кваліфікаційної роботи варто нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки наприкінці.

Титульну сторінку включають до загальної нумерації сторінок. Номер на титульній сторінці не проставляють. Ілюстрації й таблиці, розташовані на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок.

Розділи нумеруються арабськими цифрами без крапки після цифри. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовки підрозділу.

Ілюстрації

Ілюстрації (рисунок, креслення, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) варто розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання в тексті й поданий їхній аналіз.

Усі ілюстрації у кваліфікаційній роботі (рисунок, креслення, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) називаються рисунками. Ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. Ілюстрація позначається словом «Рис.», що разом із назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад: Рис. 2.5. Задоволеність споживачів відвідуванням ресторану «Таїров», %.

Ілюстрації (рисунок) варто нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, які є в додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, розділених крапкою, наприклад: Рис. 3.2. – другий рисунок третього розділу.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Таблицю варто розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті з указівкою джерела використаних даних. Назву таблиці розміщують посередині тексту.

Таблиці варто нумерувати арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що розміщуються в додатках. Номер таблиці

складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу. Таблиця має назву, яку розміщують над таблицею в центрі.

Таблиця 2.1

Склад роздрібного товарообороту ресторану «Таїров»
за 2020-2021 роки, тис. грн.

Показник	Роки		Відхилення 2020-2021 рр.	
	2020	2021	абсолютне	відносне, %

Джерело: розраховано автором за даними звітності підприємства

Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, таблицю ділять на частини та розміщують одну частину під іншою або поруч, переносячи частину таблиці на наступну сторінку.

У цьому випадку нумерують графи, повторюють їхню нумерацію на наступній сторінці. Назву таблиці не повторюють. Слово «Таблиця ...» вказують один раз, справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження табл. ...» із зазначенням її номера.

Заголовки граф таблиці пишуть великими літерами, а підзаголовки – малими, якщо вони складають одне речення із заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. Наприкінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині. Допускається зменшення розміру шрифту в таблиці.

Перерахування

Перерахування, при необхідності, можуть бути наведені за текстом кваліфікаційної роботи.

Оформлюючи перерахування, дозволяється користуватися вбудованими сервісами комп'ютерного набору списків (маркерованих або нумерованих). У разі використання маркерованих списків, як маркер слід використовувати «←».

Для оформлення перерахування можна також застосовувати малу літеру українського алфавіту. Для подальшої деталізації перерахування варто використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації). Перерахування першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – із відступом щодо місця розташування перерахувань першого рівня.

Наприклад:

- а) маркетингове дослідження;
- б) товарна цінова політика:
 - першого роду;
 - другого роду.

Перед перерахуванням обов'язково ставлять двокрапку.

Формули й рівняння

Формули й рівняння розташовують безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули й рівняння (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатку) нумерують наскрізною нумерацією в межах розділу, наприклад формула (1.3) – третя формула першого розділу, номер формули або рівняння вказують на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значення символів і числових коефіцієнтів, що входять у формулу або рівняння, варто наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вона подана у формулі й рівнянні. Пояснення значення кожного символу й числового коефіцієнта варто давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають із абзацу словом “де” без двокрапки.

Переносити формули або рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках операцій (рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (\times) і ділення (:), причому знак операції на початку наступного рядка повторюють.

Посилання

При написанні кваліфікаційної роботи магістра здобувач освіти обов'язково повинен надавати посилання на використані літературні та інші інформаційні джерела, самі джерела мають бути включеними до списку використаної літератури.

Посилання на літературні та інформаційні джерела здійснюються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела у списку використаної літератури та відповідна сторінка, наприклад: [5, с. 135] – сторінка 135 літературного джерела, яке в списку літератури значиться під номером 5.

За текстом обов'язково треба вказувати на самостійність підготовки ілюстрацій, таблиць відповідним записом після рисунка або таблиці (*Джерело: розраховано автором/складено автором за матеріалами [5, с. 6-10] / розраховано автором за даними [8; 9; 10]*). У разі якщо таблиця чи рисунок запозичені з інших джерел, після назви таблиці/рисунка ставиться посилання на джерело інформації (*Джерело: [18, с. 25]*).

Список використаних джерел

Список використаних джерел дозволяє зробити висновок про ступінь інформованості здобувача з досліджуваної проблеми.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Для досягнення одноманітності оформлення кваліфікаційних робіт рекомендовано скласти список використаних джерел в алфавітному порядку.

Перелік літературних джерел має бути достатнім (50-60 примірників) для більш повного розкриття теми та проведення критичного аналізу наявних публікацій із досліджуваних проблемних питань.

Відомості про включені до списку джерела необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць електронних джерел інформації. Літературні джерела вказуються мовою оригіналу. Приклади оформлення джерел у списку наведено у Додатку Н.

Додатки

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи магістра на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Справа над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток _____” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад додаток А, додаток Б. Перед додатками має бути сторінка зі словом «ДОДАТКИ», розташованим посередині аркуша.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують, у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка – велику літеру і крапку, наприклад: А.2 – другий розділ додатка А.

Ілюстрації, таблиці й формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Рис. Д.1.2. – другий рисунок першого розділу додатка Д, формула (А.1) – перша формула додатка А.

Для захисту в Екзаменаційній Комісії кваліфікаційна робота подається здобувачем переплетеною (бажано у твердому перепльоті).

6. ПІДГОТОВКА ДО ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Матеріал дослідження необхідно подати в послідовності, що визначена структурою кваліфікаційної роботи, а саме:

- титульна сторінка (*Додаток Г*);
- анотація (не нумерується та не входить до загальної кількості сторінок роботи) (*Додаток Д*);

- зміст;
- вступ;
- розділ 1;
- розділ 2;
- розділ 3;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Завершена й оформлена належним чином робота обов'язково підписується на титульній сторінці автором та науковим керівником.

До роботи додаються:

- заява (*Додаток Б*);
- завдання (*Додаток В*);
- заява щодо самостійності написання роботи (*Додаток Е*) та результат перевірки оригінальності тексту UNICHECK, виданий бібліотекою ОНЕУ;
- відгук наукового керівника (*Додаток Ж*);
- зовнішня рецензія (*Додаток К*);
- реферат кваліфікаційної роботи для розміщення на сайті університету (*Додаток Л, Додаток М*).

Процедурі проходження попереднього захисту передуює перевірка рівня унікальності кваліфікаційної роботи, що здійснюється за допомогою системи Unicheck. Перевірка проводиться на основі електронного варіанта кваліфікаційної роботи. Для перевірки кваліфікаційної роботи на унікальність здобувач освіти (автор кваліфікаційної роботи) у термін не пізніше ніж 10 календарних днів до

закінчення строку виконання кваліфікаційної роботи, що визначений календарним планом завдання роботи, подає повний текст завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівникові для перевірки роботи на унікальність за допомогою системи Unischek. Науковий керівник передає кваліфікаційну роботу на перевірку до бібліотеки ОНЕУ за визначеною Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень в ОНЕУ схемою. Після проведення процедури перевірки здобувач освіти через наукового керівника отримує звіт про результат перевірки кваліфікаційної роботи. Роздрукований звіт про результати перевірки за підписом наукового керівника **«Ознайомлений. Достовірність перевірки підтверджую»** додається до друкованої версії кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота допускається до попереднього захисту, якщо відсоток унікальності тексту не нижче 50%.

Роботи, які мають низький рівень унікальності тексту або виявлені запозичення без посилань, повертаються здобувачам на доопрацювання. Після доопрацювання робота проходить повторну перевірку.

7. СКЛАДАННЯ РЕФЕРАТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

За структурою реферат кваліфікаційної роботи магістра складається з таких частин:

- титульна сторінка;
- загальна характеристика роботи;
- основний зміст роботи;
- висновки;
- анотації українською та англійською мовою.

Титульна сторінка реферату кваліфікаційної роботи магістра подається за зразком, що представлено у Додатку Л. Загальна характеристика роботи містить інформацію ідентичну тій, що міститься у вступі кваліфікаційної роботи магістра. Додатково зазначається інформація відносно структури роботи, її обсягу, кількості ілюстрацій та таблиць тощо за формою.

Основний зміст роботи стисло розкриває те, що досліджувалося автором у розділах кваліфікаційної роботи магістра. Обов'язково зазначається назва розділу, а далі подаються відомості про виконані в межах кожного розділу завдання, поставлені у вступі.

Висновки – дублюють загальні висновки до кваліфікаційної роботи.

Анотація кваліфікаційної роботи магістра подається двома мовами.

Важливо звернути увагу на оформлення реферату. Це окремий документ, до якого висуваються вимоги щодо оформлення тексту, відмінні від вимог до оформлення кваліфікаційної роботи та анотації. Так, реферат виконують шрифтом Times New Roman кегль № 14 через одинарний інтервал. Текст варто друкувати дотримуючись таких розмірів полів: верхнє, ліве і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Мова реферату – державна.

Структурні частини реферату (ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ, ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ, ВИСНОВКИ, АНОТАЦІЯ) друкують великими літерами та розміщують по центру рядка. Крапку в кінці структурних частин не ставлять. Між назвою структурної частини і текстом лишають один вільний рядок. Назви всіх складових структурних частин (наприклад актуальність теми, мета, публікації, назви розділів) виділяють жирним курсивом.

Нумерація сторінок реферату кваліфікаційної роботи магістра повинна починатися з титульної сторінки і бути наскрізною. Номер сторінки проставляють арабськими цифрами у правому верхньому куті (без крапки наприкінці). Титульну сторінку реферату включають до загальної нумерації сторінок, проте номер на титульній сторінці не проставляють.

Зразок змістовної частини реферату кваліфікаційної роботи магістра представлено у Додатку М.

Реферат кваліфікаційної роботи магістра розміщується в репозитарії на офіційному сайті ОНЕУ.

8. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Виконану згідно з усіма вимогами кваліфікаційну роботу здобувач освіти подає переплетеною (бажано у твердому перепльоті). До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які виконали вимоги навчального плану, подали кваліфікаційну роботу в установлені терміни, успішно пройшли процедуру попереднього захисту.

Процедура захисту включає:

- доповідь здобувача освіти за змістом роботи;
- відповіді здобувача на запитання членів комісії та інших осіб, присутніх на захисті;
- наукову дискусію з проблеми;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензій або виступи наукового керівника та рецензентів;
- заключне слово здобувача освіти;
- рішення Екзаменаційної Комісії щодо оцінки роботи.

Підготовка до захисту передбачає написання тез виступу тривалістю 10 хвилин. Також заздалегідь здобувач готує презентацію та роздатковий ілюстративний матеріал.

Під час підготовки доповіді варто врахувати таке:

по-перше, необхідно стисло обґрунтувати актуальність теми, визначити мету та завдання роботи, охарактеризувати предмет та об'єкт дослідження;

по-друге, викласти результати аналітичного дослідження, відмітити суть запропонованих заходів та обґрунтувати їхню ефективність. Ці питання є основною частиною доповіді (на це рекомендується витратити не менше ніж 70 % часу, відведеного для доповіді);

по-третє, на завершення необхідно відмітити, які із положень та рекомендацій автора заслуговують на впровадження.

Доповідь здобувача освіти має бути стислою, конкретною з посиланням на поданий інформаційно-ілюстративний матеріал. Під час доповіді не варто переказувати вступ та зміст усіх розділів роботи, зупинятися на технічній стороні розрахунків.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної Комісії, має характер наукової дискусії, проходить в обстановці високої вимогливості й дотримання наукової етики. Доповідь здобувача повинна бути науковою, добре аргументованою, чіткою, переконливою, лаконічною, а спосіб викладу – спокійним, неквапливим, діловим. Текст виступу може супроводжуватися додатковими матеріалами (схемами, кресленнями, таблицями, діаграмами, графіками, слайдами, фото-, кіно- та відеоматеріалами тощо), які унаочнюють доведення відповідних положень кваліфікаційної роботи, зроблених висновків та внесених пропозицій. Наочний матеріал повинен бути тісно пов'язаний із текстом кваліфікаційної роботи. Наочні матеріали слід оформлювати так, щоб їх можна було демонструвати без ускладнень, щоб їх могли бачити та, в разі потреби, передивитися, присутні в аудиторії.

Основні вимоги щодо оформлення презентацій для захисту кваліфікаційної роботи магістра:

- дотримання єдиного стилю оформлення;
- усі слайди презентації повинні бути виконані в програмі Microsoft Power Point будь-якої версії в єдиному стилі;
- достатня кількість слайдів інформаційно-аналітичного матеріалу (не менше 6 таблиць та рисунків);
- титульний слайд повинен відображати тему кваліфікаційної роботи, прізвище студента та наукового керівника, рік виконання;
- колір і розмір шрифту має бути підібраний таким чином, щоб усі надписи були чітко написані та придатні для читання на відстані;

– не слід використовувати таблиці з великою кількістю даних, краще навести їх у формі діаграми чи графіка.

Роздатковий матеріал кваліфікаційної роботи магістра надається всім членам Екзаменаційної Комісії безпосередньо перед її захистом. Структурними частинами роздаткового матеріалу є:

- титульна сторінка;
- зміст кваліфікаційної роботи – ідентичний тому, що у роботі;
- вступ кваліфікаційної роботи – ідентичний тому, що у роботі;
- інформаційно-аналітичний матеріал (таблиці, рисунки, формули, які студент наводить для підтвердження результатів дослідження);
- висновки до кваліфікаційної роботи магістра – ідентичні тим, що у роботі.

Кількість інформаційно-ілюстративного матеріалу не лімітується, проте не може бути менше 8 найменувань. Нумерація таблиць та рисунків повинна бути наскрізною в межах роздаткового матеріалу, відповідно до посилань на них у доповіді студента. Подання на розгляд членам Екзаменаційної Комісії інформаційно-ілюстративного матеріалу, що відсутній у роботі, – неприпустимо.

Готуючись до захисту в Екзаменаційній Комісії, здобувач має ознайомитися з відгуком наукового керівника та зовнішнього рецензента, проаналізувати відгуки та підготувати відповіді на зазначені в них зауваження.

Важливим моментом процедури захисту є відповіді здобувача освіти на запитання членів Екзаменаційної Комісії. Відповіді засвідчують ступінь професіоналізму здобувача, міру його самостійності, здатність мобілізуватися в екстремальній ситуації. Перед тим, як відповісти на усі задані запитання, здобувач повинен уважно їх вислухати, занотувати, в разі необхідності, уточнити їх суть. Доцільно не поспішати з відповідями, зважувати, обґрунтовувати та доводити їх, торкатися лише суті питання, уникати голослівних фраз. Результати захисту кваліфікаційної роботи визначають оцінками відмінно, добре, задовільно та незадовільно. Кваліфікаційна робота на захисті оцінюється за ступенем

дотримання здобувачем перерахованих нижче вимог до змісту, оформленню та представленню її на захисті.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Підсумкову, диференційовану оцінку (за національною шкалою та ECTS) кваліфікаційної роботи визначає Екзаменаційна Комісія з атестації здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти очної (денної) та заочної форм навчання.

Кваліфікаційна робота оцінюється за такими критеріями:

- *новизною* (одержаний в роботі результат має містити щось *нове*);
- рівнем та характером розкриття *актуальності теми* дослідження (значущістю для даного моменту, соціальною затребуваністю, недостатньою розробленістю);
- *ступенем* теоретичної обґрунтованості та науково-дослідного *опрацювання проблеми*;
- *чіткістю характеристики* мети, задач, об'єкта, предмета дослідження;
- *чіткою структурою* матеріалів дослідження;
- *відповідністю* назв розділів та підрозділів їх змісту;
- *комплексним підходом* до розв'язання досліджуваної проблеми;
- *достовірністю* одержаних результатів;
- *логікою та стилем викладу* матеріалів дослідження;
- *результативністю* розв'язання конкретних наукових завдань;
- *коректним оформленням* ілюстративного матеріалу та роботи в цілому;
- *прикладною значущістю* (доступністю застосування практиками);
- *ставленням* здобувача освіти до виконання роботи та завдань керівника;
- *грунтовністю відповідей* на запитання членів комісії.

За підсумками захисту виставляються оцінки:

Відмінно. Тему кваліфікаційної роботи розкрито творчо та логічно, надано критичну оцінку основних проблем і розглянуто способи їх вирішення. Проведено аналіз практичного матеріалу з використанням інформаційних технологій. За

результатами дослідження розроблено практичні рекомендації за темою кваліфікаційної роботи. Оформлення кваліфікаційної роботи відповідає встановленим вимогам. Доповідь здобувача й відповіді на запитання логічні, аргументовані та ілюструються ілюстративно-роздатковим матеріалом. Робота має високий відсоток унікальності тексту (вище 80%). За темою дослідження є наукові публікації.

Добре. Тему роботи розкрито, але мають місце окремі недоліки неприципового характеру: у теоретичній частині поверхово зроблено аналіз літературних джерел, недостатньо використано інформаційні матеріали підприємства, яке аналізувалось, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуку, доповідь логічна, відповіді на запитання членів Екзаменаційної Комісії, в основному, правильні, роботу оформлено в межах вимог. За темою дослідження є наукова публікація.

Задовільно. Тему кваліфікаційної роботи в основному розкрито, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульовано мету роботи, у теоретичному розділі недостатній аналіз літературних джерел, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції обґрунтовані непереконливо, відгук і рецензія містять окремі зауваження, не всі відповіді на запитання членів Екзаменаційної Комісії правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи. Мінімумально допустимий рівень унікальності тексту. Наукові публікації за темою дослідження відсутні.

Незадовільно. Нечітко сформульовано мету кваліфікаційної роботи. Розділи не пов'язані між собою. Відсутній огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконано поверхово, переважає описовість, пропоновані заходи випадкові, з аналізу не впливають, економічне обґрунтування неповне. Недбале оформлення роботи, відсутні ілюстрації до захисту. Відповіді на запитання членів

Екзаменаційної Комісії неточні або неповні. Відсоток унікальності тексту нижче граничної межі оригінальності. Наукові публікації за темою дослідження відсутні.

Оцінки виставляють на закритому засіданні Екзаменаційної Комісії. Оголошує їх здобувачам голова комісії на відкритому засіданні.

Д О Д А Т К И

Додаток А

Рекомендована тематика кваліфікаційних робіт магістрів

1. Організаційно-правові та економічні аспекти функціонування підприємств готельного (ресторанного) бізнесу регіону (країни).
2. Перспективні напрямки розвитку підприємств готельного (ресторанного) господарства регіону.
3. Інноваційний розвиток підприємств готельного (ресторанного) господарства.
4. Удосконалення маркетингової діяльності на підприємстві готельного (ресторанного) бізнесу.
5. Маркетинговий аналіз конкурентних позицій підприємств готельного (ресторанного) господарства.
6. Удосконалення рекламної діяльності підприємств готельного (ресторанного) бізнесу.
7. Розроблення бізнес-планів створення готельного (ресторанного) підприємства.
8. Перспективи створення хостелів (або: мотелів, акваелів, агроготелів, гостьових будинків, апартаментів тощо) в Одеському регіоні.
9. Організаційно-економічні аспекти функціонування бізнес-готелів (або: курортних готелів, мотелів, кемпінгів, ботелів, хостелів, санаторіїв, пансіонатів, профілакторіїв тощо).
10. Організаційно-економічні аспекти функціонування ресторанів (або: кафе, їдалень, барів, буфетів тощо).

11. Удосконалення організації надання послуг на підприємствах готельного господарства.
12. Удосконалення організації надання послуг у закладах ресторанного господарства.
13. Організаційно-економічне забезпечення системи харчування туристів при проведенні подієвих (спортивних, культурних, ділових тощо) заходів.
14. МІСЕ-туризм як перспективний напрямок розвитку підприємств готельного бізнесу
15. Розвиток малого бізнесу у сфері надання готельних (ресторанних) послуг.
16. Розробка стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємств готельного (ресторанного) бізнесу.
17. Підвищення конкурентоспроможності та визначення впливу зовнішнього середовища на ефективність управління готелем (рестораном).
18. Шляхи підвищення ефективності функціонування підприємств сфери готельного (ресторанного) бізнесу.
19. Розробка стратегії розвитку підприємств готельного (ресторанного) бізнесу.
20. Управління організаційно-економічним розвитком підприємств готельного (ресторанного) бізнесу.
21. Удосконалення використання інформаційно-управлінських технологій у сфері готельного (ресторанного) бізнесу.
22. Управління якістю надання готельних (ресторанних) послуг.
23. Стратегічні альянси у сфері готельного бізнесу.
24. Економічні особливості утворення та функціонування спільних підприємств у сфері гостинності.
25. Дослідження процесу глобалізації готельного (ресторанного) бізнесу.
26. Дослідження функціонування та ефективності діяльності готельних (ресторанних) ланцюгів.

27. Впровадження системи франчайзингу у вітчизняному готельному (ресторанному) бізнесі.
28. Управління організацією праці персоналу та підвищення якості обслуговування на підприємствах сфери гостинності.
29. Удосконалення організаційно-управлінської структури підприємств готельного (ресторанного) господарства.
30. Удосконалення ціноутворення на підприємствах сфери гостинності.
31. Дослідження механізму ціноутворення на послуги підприємств готельного (ресторанного) господарства
32. Управління кризовою ситуацією на підприємстві готельного (ресторанного) господарства.
33. Антикризове управління на підприємстві готельного (ресторанного) господарства.
34. Шляхи запобігання банкрутства підприємства готельного (ресторанного) господарства.
35. Аналіз фінансового стану готельного (ресторанного) підприємства.
36. Формування та розподіл прибутку підприємства готельного (ресторанного) господарства.
37. Резерви підвищення доходів та ефективність їх використання на підприємствах готельного (ресторанного) бізнесу.
38. Дослідження економічної доцільності організації нових послуг на підприємствах сфери гостинності.
39. Удосконалення управління інформаційною діяльністю готелю (ресторану).
40. Ефективність використання основних фондів підприємства готельного (ресторанного) бізнесу.
41. Удосконалення системи управління підприємством сфери гостинності.
42. Особливості створення кластерів готельно-ресторанного бізнесу в регіонах України.

43. Кластери у готельно-ресторанному бізнесі як інструменти підвищення конкурентоспроможності регіонів України.
44. Удосконалення рекламної діяльності підприємств готельного (ресторанного) бізнесу (на прикладі).
45. Підвищення ефективності діяльності підприємства готельного (ресторанного) господарства шляхом удосконалення маркетингової діяльності.

Додаток Б

Заява на виконання кваліфікаційної роботи магістра

Завідувачу кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу
к.е.н., доценту Давиденко І.В.

здобувача освіти _____ групи _____
(назва факультету) (номер групи)
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
_____ (прі
звище, ім'я, по батькові здобувача освіти)

З А Я В А

Прошу закріпити за мною для захисту в Екзаменаційній комісії тему
кваліфікаційної роботи магістра

_____ (назва теми)

“ _____ ” _____ 202__ р.

Підпис _____

Ректорові університету

Клопотання про закріплення теми кваліфікаційної роботи магістра.

Науковим керівником кваліфікаційної роботи прошу затвердити

(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника)

Завідувач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

“ _____ ” _____ 202__ р.

Підпис _____

Додаток В

Завдання на кваліфікаційну роботу магістра

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет _____

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Освітній ступінь магістр

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Освітня програма «Управління готельним та ресторанным бізнесом»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ТтаГРБ _____

(підпис)

“ _____ ” _____ 202__ р.

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА**

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)

1. Тема роботи _____

(назва теми кваліфікаційної роботи)

Науковий керівник роботи _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

затверджені наказом по університету від "___" _____ 202__ р. № _____
Термін здачі здобувачем закінченої роботи _____ 202__ р.

2. Вихідні дані до роботи

3. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які належить розробити)

4. Перелік графічного матеріалу

Додаток В (продовження)

5. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів кваліфікаційної роботи	Примітка
1	Затвердження плану кваліфікаційної роботи		
2	Складання бібліографії		
3	Подання науковому керівнику: Розділ 1		
	Розділ 2		
	Розділ 3		
4	Здача закінченої кваліфікаційної роботи на кафедрі		
5	Захист кваліфікаційної роботи на кафедрі (попередній захист)		

Здобувач освіти

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

**Рішення комісії кафедри про попередній (малий) захист
кваліфікаційної роботи магістра**

від „_____” _____ 202__ р.

Члени комісії:

1. _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали, підпис)

2. _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали, підпис)

3. _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали, підпис)

Віза завідувача кафедри :

к.е.н., доцент Давиденко І.В.

_____ (підпис)

„_____” _____ 202__ р.

Додаток Г

Зразок оформлення титульної сторінки кваліфікаційної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри к.е.н., доцент

Давиденко І.В. (_____)

« _____ » _____ 202__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

за освітньою програмою «Управління готельним та ресторанним бізнесом»

на тему: « _____ »

Виконавець:

студент _____ факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 202__

Додаток Д

Зразок анотації на кваліфікаційну роботу магістра

АНОТАЦІЯ

Іваненко Т.М. «Стратегічні альянси у сфері готельного бізнесу»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за освітньою програмою «Управління готельним та ресторанним бізнесом» – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Об'єкт дослідження – процес утворення стратегічних альянсів як перспективного напрямку розвитку підприємств готельного господарства.

У роботі розглянуто сутність і значення стратегічних альянсів, виявлено світовий досвід впровадження стратегічних альянсів у готельному бізнесі, а також запропоновано проект стратегічного альянсу на території України.

Надано оцінку досвіду існуючих стратегічних альянсів в готельному господарстві та розглянуті методи оцінки діяльності стратегічних альянсів. Наведено економічний розрахунок прогнозованого ефекту від створення стратегічного альянсу готельного бізнесу України.

Ключові слова: стратегічний альянс, готельне господарство, «Ukrainian hotel alliance» система бронювання, розвиток.

ANNOTATION

Ivanenko T.M. «Strategic alliances in the hotel business»

Qualifying work on obtaining a Master's degree in the specialty 241 «Hotel and restaurant business» for the educational program «Hotel and restaurant business management». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2022.

The qualifying work consists an introduction, three chapters, conclusions, list of sources used and applications.

The object of study is the process of formation of strategic alliances as a promising direction of development of hotel enterprises.

The essence and significance of strategic alliances are considered in the work, the world experience of introduction of strategic alliances in hotel business is revealed, and also the project of strategic alliance in the territory of Ukraine is offered.

An assessment of the experience of existing strategic alliances in the hotel industry is provided and methods for assessing the activities of strategic alliances are considered. The economic calculation of the forecasted effect from the creation of a strategic alliance of the hotel business of Ukraine is given.

Key words: strategic alliance, hotel industry, "Ukrainian hotel alliance" reservation system, development.

Додаток Е

Заява щодо самостійності написання кваліфікаційної роботи магістра

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____,

(прізвище, ім'я, по-батькові повністю)

студент(ка) факультету міжнародної економіки, 6 курсу __ групи, спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», підтверджую, що моя кваліфікаційна робота

магістра

на

тему:

« _____ »

(вказується назва теми кваліфікаційної роботи)

виконана самостійно і не містить елементів академічного плагіату (копії). Усі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання та цитування, оформлені відповідно до чинних правил.

Я ознайомлений(а) із Положенням про академічну доброчесність та порядок перевірки робіт на унікальність в Одеському національному економічному університеті, згідно з яким виявлення плагіату та/або неприпустимий рівень унікальності роботи є підставою для відмови в допуску її до захисту та застосування відповідних дисциплінарних стягнень.

Цією заявою також даю дозвіл на розміщення електронної копії своєї роботи в закритому репозитарії кваліфікаційних робіт університету. Друкована та електронна версії роботи ідентичні.

(підпис)

/ім'я, прізвище/

«__» листопада 202__ року

Додаток Ж

Відгук наукового керівника

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу магістра

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)

Факультету _____

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Освітня програма «Управління готельним та ресторанным бізнесом»

за темою _____

1. Позитивні сторони

2. Недоліки

3.

Основні рекомендації автора кваліфікаційної роботи та загальна сума економічного ефекту

4. Як проявив себе студент під час написання кваліфікаційної роботи (теоретична підготовка, знання практики, уміння вести самостійне дослідження, виконання графіка підготовки роботи)

5. Рекомендація роботи до захисту

Кваліфікаційна робота рекомендується до захисту.

Науковий керівник

_____ (науковий ступінь, вчене звання, посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Дата _____

Додаток К

Зразок зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу магістра

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу магістра
студента _____ факультету
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

Одеського національного економічного університету

_____ група _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема кваліфікаційної роботи магістра

Стисла характеристика розділів кваліфікаційної роботи

Позитивні сторони та недоліки роботи

Пропозиції, які вніс студент, рівень їх професійного обґрунтування та практичне значення

Якість оформлення роботи

Загальний висновок: чи підготовлений студент до самостійної роботи як фахівець

Рекомендація роботи до захисту

Кваліфікаційна робота рекомендується до захисту в Екзаменаційній комісії.

Рецензент (посада,
місце роботи, науковий
ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 202 _____ р.

МП

Додаток Л

Титульна сторінка реферату

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
за освітньою програмою «Управління готельним та ресторанным бізнесом»

на тему: «СТРАТЕГІЧНІ АЛЬЯНСИ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ»

Виконавець

студент факультету міжнародної економіки

Іваненко Тетяна Михайлівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Давиденко Ірина Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Одеса 2022

Додаток М

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає в тому, що події останніх років ставлять перед готельною індустрією України завдання пошуку резервів для підвищення ефективності роботи готелів у період постійної турбулентності. Створення стратегічного альянсу готельної сфери України могло б допомогти вирішити такі питання, як підвищення завантаження готелів членів альянсу, підвищення якості обслуговування за рахунок організації курсів, створення стандартів, розробок "ноу хау", витіснення з ринку готельних послуг України глобального сайту бронювання Booking.com та інші.

Питання функціонування стратегічних альянсів є предметом дослідження таких вчених, як Бобина М. [1], Владимірова І.Г. [2], Гаррет Б. [5], Дручевска Л.Е. [6], Карпухіна Е.А. [7], Махова Г.В. [11], Ноздрева Р.Б. [14], та інші.

Метою даної роботи є розгляд економічної доцільності розробки стратегічного альянсу готелів на території України.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких **завдань**:

- визначити поняття стратегічний альянс;
- виявити переваги і недоліки співробітництва у стратегічних альянсах;
- розробити класифікацію стратегічних альянсів;
- визначити особливості стратегічних альянсів в готельному господарстві;
- оцінити досвід існування стратегічних альянсів в готельному господарстві;
- навести методи оцінки діяльності стратегічних альянсів;
- розробити проект стратегічного альянсу на території України;
- навести економічне обґрунтування утворення запропонованого альянсу.

Об'єктом дослідження є процес утворення стратегічних альянсів як перспективного напрямку розвитку підприємств готельного господарства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів функціонування стратегічних альянсів у готельному господарстві.

Методи дослідження. Для досягнення мети у кваліфікаційній роботі використовувалися наступні методи: абстрактно-логічний (для узагальнення теоретичних положень, визначення сутності економічних понять, формування висновків); системний аналіз (для аналізу стратегічних альянсів готельного бізнесу); графічний (для наочного представлення статистичних даних); табличний та групування (при аналізі класифікації стратегічних альянсів); конструктивний та експериментальний (оцінка результатів запропонованого заходу створення стратегічного альянсу).

Інформаційна база дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці з названої проблеми вітчизняних та

зарубіжних вчених, законодавчі та нормативні акти України, довідково-інформаційні видання, дані статистичної та внутрішньогосподарської звітності готельних підприємств.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження для удосконалення діяльності підприємств готельного господарства.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (58 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 76 сторінок комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків.

Апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано:

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи функціонування стратегічних альянсів»** охарактеризовано поняття «стратегічні альянси», визначено переваги і недоліки співробітництва у стратегічних альянсах, надано класифікацію стратегічних альянсів.

У другому розділі **«Дослідження функціонування стратегічних альянсів в готельному господарстві»** наведені особливості стратегічних альянсів в готельному господарстві, здійснено оцінку досвіду існуючих стратегічних альянсів в готельному господарстві.

У третьому розділі **«Пропозиції щодо створення стратегічного альянсу готельного господарства в Україні»** було розроблено та обґрунтовано проект стратегічного альянсу готельного господарства на території України, здійснено оцінку ефективності запропонованих заходів.

ВИСНОВКИ

У даному дослідженні було проаналізовано стратегічні альянси готельного бізнесу. Підсумки наведені нижче.

1. Нами було проведено аналіз наявних джерел, щодо визначення стратегічний альянс. Було виявлено, що єдиного вірного тлумачення не існує, але найпоширенішим є підхід, що стратегічним альянсом називають форму співробітництва господарюючих суб'єктів. Основними ознаками стратегічного альянсу є:

- існування на основі довгострокової формальної (з утворенням або без утворення юридичної особи) або неформальної угоди про партнерство;
- залучення двох або більш організацій;
- можливість роботи з будь-якими видами власності;
- об'єднання партнерів або конкурентів (як потенційних так і дійсних);
- розташування сторін в одній або декількох країнах;
- збереження юридичної самостійності і господарської незалежності;
- спрямованість на реалізацію певних спільних стратегічних цілей, пов'язаних із місією кожного з учасників, посилення конкурентних переваг, підвищення ринкової активності, комерціалізацію результатів;
- базування на частковому об'єднанні зусиль і коштів, праві контролю в частині, передбаченій угодою, поділі отриманих від взаємодії вигод;
- більш ефективне спільне використання специфічних і/або дефіцитних активів (у тому числі високоспеціалізованих досвіду, знань, технологій);
- поділ усіх видів ризиків, у тому числі стратегічних, координацію стратегічного управління і планування з можливістю зміни первісних умов.

2. В організації роботи стратегічних альянсів існують свої переваги та недоліки. До переваг можемо віднести можливість доступу до так званого «ноухау» партнера по альянсу; доступ до різного роду ресурсів, які надає альянс; можливість економити на витратах за рахунок ефекту співпраці; отримання функціональних переваг на новому ринку; здатність впоратися з поставленими проблемами швидше та з витратами менших ресурсів; отримання переваг від синергії; швидка адаптивність до зовнішніх факторів.

До недоліків можемо віднести утрату переваг за рахунок розподілу всіх навичок, знань, умінь, ресурсів серед партнерів по альянсу; питання зниження репутації за рахунок партнерства з недоброчесним партнером; утрата автономії; утрата стабільності; міжальянсова конкуренція; затримка у прийнятті рішень та ін.

3. Єдиного підходу до класифікації стратегічних альянсів немає, але з існуючих пропозицій ми відокремили розподіл за функціями, за галузями, за кількістю учасників, за характером конкурентної поведінки, за терміном дії альянсу. Розглядаючи інший підхід відокремлюють стратегічні альянси конкурентні, позиційні, ресурсні та управлінські. Третій підхід повністю базується на питанні чи приходяться члени альянсу один одному конкурентами. Підхід розподілу стратегічних альянсів за видами, типами та формами.

4. Розглядаючи причини появи стратегічних альянсів в готельному бізнесі слід виділити ті, що націлені на зменшення негативного ефекту від функціонування в даній сфері, а саме – зниження ризиків і витрат, пов'язаних з виходом на новий ринок та подолання законодавчих і торгових бар'єрів. А також звернути увагу на причини, що пов'язані з синергетичним ефектом, тобто вилучення економії на масштабах виробництва; збільшення діапазону операцій; звернення надлишкової виробничої потужності в прибуток; зниження витрат при

скороченні операції; заповнення прогалин в існуючих ринках і технологічній базі; прискорення розробки і початку виробництва нової продукції.

5. Динаміка і масштаби новостворюваних стратегічних альянсів в останні роки збільшується, що пояснюється перспективністю і взаємовигідних такої форми співпраці в готельному бізнесі. Процес глобалізації набирає значних обертів, і на практиці показує, що за такою формою ведення бізнесу стоїть багатообіцяюче майбутнє, яке дозволить як незалежним готелям, так і інтегрованим мережам по-новому поглянути на конкурентну боротьбу в світовому масштабі. До найвідоміших стратегічних альянсів готельного господарства можемо віднести «The Leading Hotels of the World», «Small Luxury Hotels of the World», «Historic Hotels of Europe», «Best Eastern Hotels», «The Small Leading Hotels of the World», «Luxury Alliance», «The Leading SPAs of the World», «Global Hotel Alliance» та інші.

У топ-10 стратегічних альянсів готельного бізнесу потрапили об'єднання з США, Франції, Великобританії, Іспанії, ОАЕ та Росії. Перше місце за кількістю готелів у 2020 році займав «Best Eurasian Hotels», що був утворений у 1998 році. На сьогоднішній день у цьому альянсі більше 3700 готелів, розташованих в різних в 300 містах Росії, країн СНД і Балтії.

6. Методики оцінки ефективності діяльності стратегічного альянсу, як і любого лінійного менеджера розподіляються на управління по цілям – оцінюється досягнення в діяльності поставлених цілей; ключові показники ефективності – оцінюються виконання встановлених значень найважливіших показників та збалансована система показників – заснована на оцінці причинно-наслідкових зв'язків між цілями різних суб'єктів і оцінює внесок кожного в досягнення загальних результатів діяльності стратегічного альянсу.

7. Наведено пропозицію щодо утворення стратегічного альянсу «Ukrainian hotel alliance». Функціонування альянсу надасть змогу збільшити кількість обслугованих осіб, що в свою чергу призведе до збільшення доходів в бюджет, які будуть направлені на подальший розвиток альянсу та інших галузей економіки.

8. Розрахунок ефективності створення стратегічного альянсу «Ukrainian hotel alliance» показав, що вже за перший рік роботи у складі 13 готелів при розрахунку отриманих коштів від бронювання через систему альянсу вже можна буде очікувати отримання прибутку та резервних коштів на розвиток альянсу у рамках всієї країни. Додамо, що такі учасники альянсу, як заклади вищої освіти будуть залучені через договори про співробітництво, які не передбачають оплату закладам вищої освіти, але мають на увазі допомогу ЗВО у організації дуальної форми освіти, що стає важливим кроком на шляху до конкурентних переваг ЗВО на ринці залучення абітурієнтів.

АНОТАЦІЯ

Іваненко Т.М. «Стратегічні альянси у сфері готельного бізнесу»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за освітньою програмою «Управління готельним та ресторанным бізнесом» – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Об'єкт дослідження – процес утворення стратегічних альянсів як перспективного напрямку розвитку підприємств готельного господарства.

У роботі розглянуто сутність і значення стратегічних альянсів, виявлено світовий досвід впровадження стратегічних альянсів у готельному бізнесі, а також запропоновано проект стратегічного альянсу на території України.

Надано оцінку досвіду існуючих стратегічних альянсів в готельному господарстві та розглянуті методи оцінки діяльності стратегічних альянсів. Наведено економічний розрахунок прогнозованого ефекту від створення стратегічного альянсу готельного бізнесу України.

Ключові слова: стратегічний альянс, готельне господарство, «Ukrainian hotel alliance» система бронювання, розвиток.

ANNOTATION

Ivanenko T.M. «Strategic alliances in the hotel business»

Qualifying work on obtaining a Master's degree in the specialty 241 «Hotel and restaurant business» for the educational program «Hotel and restaurant business management». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2022.

The qualifying work consists an introduction, three chapters, conclusions, list of sources used and applications.

The object of study is the process of formation of strategic alliances as a promising direction of development of hotel enterprises.

The essence and significance of strategic alliances are considered in the work, the world experience of introduction of strategic alliances in hotel business is revealed, and also the project of strategic alliance in the territory of Ukraine is offered.

An assessment of the experience of existing strategic alliances in the hotel industry is provided and methods for assessing the activities of strategic alliances are considered. The economic calculation

of the forecasted effect from the creation of a strategic alliance of the hotel business of Ukraine is given.

Key words: strategic alliance, hotel industry, "Ukrainian hotel alliance" reservation system development.

Додаток Н

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Законодавчі акти	Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2011 № 384 / Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-п .
Монографії, підручники, навчальні посібники (один, два або три автори)	Ковальов А. І. Організація та управління реструктуризацією підприємств промисловості: навч. посіб. / А. І. Ковальов. – Одеса : ПАЛЬМІРА. – 2008. – 316 с. Гейко Л. М. Національна економіка: навч. посіб. / Л. М. Гейко, Н. В. Сментина. – Одеса : ОНЕУ, 2012. – 315 с.
Чотири автори	Практичний курс бізнесу: навч. посіб. [збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань] / В.Р. Кучеренко, В. П. Марущак, Н.В. Доброва, М.М. Осипова. – Одеса : ПАЛЬМІРА. – 2009. – 184 с.
П'ять і більше авторів	Оцінка та управління нерухомістю: навч. посіб. / [В. Р. Кучеренко, М. А. Заєць, Н. В. Сментина та ін.]. – Одеса : Вид-во ТОВ «Лерадрук», 2013. – 279 с.
Перекладні видання	Гроссе Э., Вайсмангель Х. Химия для любознательных: Пер. с нем. - М. : Химия, 1980. - 392 с.
Стандарти	ГОСТ 7.1-84. СИБИБД. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления. - Взамен ГОСТ 7.1-76; Введ. 01.01.86. М.: Изд-во стандартов, 1984. = 77 с.
Багатотомні видання	Бригхем Ю.І. Финансовый менеджмент: В 2 т. – СПб. : Экономическая школа, 2002. – Т.2.
Збірники наукових праць	Маркетинг: теорія та практика: Зб. наук. пр. – К. : КДТЕУ, 1996. – 244 с.
Складові частини книги	Поддерегин А.Н. Финансы предприятий // Оборотные средства. – М. : Финансы и статистика, 2004. – С. 89-119 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Складові частини збірника, журналу (стаття)	<p>Сментина Н. В. Особливості методології стратегічного планування в системі державного управління соціально-економічним розвитком територій / Н. В. Сментина // Вісник СумДУ. (Серія “Економіка”). – 2013. – № 4. – С. 67-80.</p> <p>Лебеда Т. Державно-приватне партнерство як фактор економічного зростання та проблеми його розвитку в Україні / Т. Лебеда, І. Запатріна // Економіст. – 2011. – № 3. – С. 52-58.</p>
Тези доповідей	<p>Сментина Н. В. Планування заходів з підвищення конкурентоспроможності територій на макро- та мезорівні / Н. В. Сментина // Підвищення національної конкурентоспроможності: управлінські, соціально-економічні та науково-технологічні аспекти : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., 19-23 листопада 2013 р. – Сімферополь : Кримський інститут бізнесу, 2013. – С. 125-128.</p>
Електронні джерела	<p>Капінос Г.І. Організація та планування виробництва : навчальний посібник. URL: http://lubbook.net/book_557_glava_72_9.2_Zmist_istruktura_biz.html.</p> <p>Маковкіна С.А. Методические подходы к оценке городского стратегического планирования / С.А. Маковкіна // Муниципалитет: экономика и управление. – 2012. – № 2 (3). URL: http://municipal.uara.ru/ru-ru/issue/2012/02/04/.</p> <p>Стратегія економічного і соціального розвитку Одеської області на період до 2015 року // Офіційний веб-портал Одеської обласної державної адміністрації. URL: http://region.odessa.gov.ua/Webpage.aspx?sect=Page&IDPage=2184&id=313</p> <p>Довідка щодо результатів здійснення ДПП у I півріччі 2016 (станом на 5.01.2017) / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України URL: http://www.me.gov.ua.</p>

Методичні вказівки до виконання та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра для здобувачів освіти всіх форм навчання за освітньо-професійною програмою “Управління готельним та ресторанним бізнесом ” / Укл. І. В. Давиденко, В. Я. Павлоцький. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2021 р.– 53 с.

Укладачі: Ірина Володимирівна Давиденко
 Володимир Якович Павлоцький

Підписано до друку «___» _____ 2022 р. Зам. ___

Формат паперу 60X84 1/16 обсяг 2,00 авт. арк.

Тираж ___ прим., ОНЕУ м. Одеса, 82, вул. Преображенська, 8

